

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Rodziny,
Polityki Senioralnej i Społecznej (94.)

19 stycznia 2022 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 614, druki sejmowe nr 1834, 1901 i 1901 A).
2. Rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany zasad zwrotu kosztów dowozu dzieci z niepełnosprawnością do szkół.

(Początek posiedzenia o godzinie 15 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Magdalena Kochan)

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Dzień dobry państwu. Witam serdecznie na kolejnym posiedzeniu Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej.

W porządku obrad dzisiejszego posiedzenia mieliśmy tylko 1 punkt: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw. W międzyczasie, mówiąc szczerze, w tym tygodniu, przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Osób z Niepełnosprawnościami, pan senator Marek Plura, zwrócił się do mnie z ogromną prośbą o rozszerzenie tego porządku obrad. Chodzi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w kwestii umożliwienia rodzicom dzieci z niepełnosprawnością, którzy dowożą dzieci do szkół – rodzice, nie gmina, rodzice sami ten obowiązek realizują... Chodzi o urealnienie kosztów tego przejazdu, uwzględnienie kwot, które się w ryczałcie wlicza, tak samo jak w sytuacji, kiedy liczy się koszty dojazdu w innych celach niż przywożenie i odwożenie dziecka do szkoły. Jak wiadomo, ceny benzyny, paliwa wzrosły znacznie. Urealnienie tych kosztów, danie przede wszystkim gminom, bo to gminy płacą za ten dojazd, możliwości zwrotu realnych kosztów byłoby ze wszech miar pożądane.

Pytanie, czy możemy rozszerzyć porządek obrad nie tyle o omówienie projektu, co o rozważenie podjęcia w tej kwestii inicjatywy ustawodawczej. I moja prośba o uzupełnienie porządku obrad o ten punkt, dotyczący rozważenia podjęcia inicjatywy ustawodawczej przez naszą komisję.

Czy jest zgoda ze strony państwa? Albo: czy jest sprzeciw – może tak zapytam – co do rozszerzenia porządku obrad o ten punkt?

(Senator Artur Dunin: Czy mnie słyhać? Artur Dunin wyraża zgodę.)

(Głos z sali: A czy jest w ogóle taka możliwość?)

Myślę, że to jest nasza decyzja. Rozumiem, że pan senator Marek Plura, przewodniczący zespołu, jest z nami, online. Tak? Jest.

(Senator Marek Plura: Jestem, Pani Przewodnicząca. Dziękuję. Dzień dobry.)

Dzień dobry. Dziękuję bardzo. To my jeszcze nie będziemy pana senatora prosić o głos w tej kwestii. Zapytam panią legislator, czy możliwe jest rozszerzenie porządku obrad, jeśli koledzy nie wyrażą sprzeciwu, i koleżanki oczywiście.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL**

Pani Senator, z informacji, które tutaj na szybko udało mi się zebrać... Dowiedziałam się, że taki projekt nie jest jeszcze nawet w fazie przygotowania, więc być może trzeba by na chwilę odsunąć decyzję w tej sprawie i skonsultować się z szerszym kręgiem osób, które miałyby się tą kwestią zajmować.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Przepraszam, decyzja o tym, czy ten jednopunktowy projekt ustawy to będzie nasza inicjatywa ustawodawcza, może być podjęta. Nie chodzi o rozpatrywanie tego projektu. On

oczywiście będzie rozpatrywany – w terminie, w którym zostanie przedłożony. Na razie to jest kierunkowa sprawa.

Pytanie, czy państwo wyrażacie... Albo inaczej. Czy jest sprzeciw wobec rozszerzenia porządku obrad o rozważenie podjęcia tej inicjatywy ustawodawczej? Czy jest sprzeciw?

Nie ma. Dziękuję.

Uzupełniam porządek obrad o ten punkt.

A teraz, zgodnie z porządkiem obrad... Proszę państwa, nie będę odczytywała tych formułek, które wszyscy od dawna ćwiczymy, o tym, w jaki sposób głosować, w jaki sposób online się z nami komunikować. Myślę, że to jest dla wszystkich senatorów jasne.

Projekt jest rządowy, a zatem panu ministrowi, którego z całą ekipą serdecznie witam na posiedzeniu komisji, oddaję głos.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED**

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.
Wysoka Komisjo!

Przedstawiam projekt nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw. Ustawa o zatrudnieniu socjalnym, nad którą w tej chwili pracujemy, ma już długą historię, jest 17 lat w obrocie prawnym. W związku ze zmieniającą się sytuacją gospodarczą i prawną konieczna stała się jej nowelizacja. To też był od wielu lat postulat środowisk, które zajmują się zatrudnieniem socjalnym, prowadzeniem czy to klubów integracji społecznej, czy centrów integracji społecznej. Bardzo dużą rolę w tych pracach, oprócz naszych departamentów, naszego departamentu ekonomii społecznej, odegrała rada polityki socjalnej. Tak że wspólnie, razem przygotowaliśmy szereg zmian, które w zdecydowany sposób poprawią możliwość korzystania z tej ustawy.

I króciutko o najważniejszych zmianach. Jeżeli będą pytania, to oczywiście odpowiemy. Pierwsza zmiana, zasadnicza, to jest podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego do wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych, co poprawi sytuację osób, które uczestniczą w centrach i klubach integracji społecznej. To jest łącznie z okresem próbnym. Dzisiaj mieliśmy

taką sytuację, że przez ten okres próbny, 1-miesięczny, było to na poziomie tylko 50% świadczenia integracyjnego, a generalnie świadczenie integracyjne było na poziomie 100% zasiłku. Teraz podnosimy je do 120%.

Kolejna ważna zmiana to uelastycznienie czasu uczestnictwa w centrach integracji, będzie to do 30 godzin tygodniowo. Obecnie jest to 6 godzin dziennie, co też powodowało pewne komplikacje ze względu na różne sytuacje, które zdarzały się uczestnikom. Chcemy to uelastyczyć, to będzie 30 godzin tygodniowo, oczywiście z uwzględnieniem przepisów dotyczących czasu pracy. Tak że w tym zakresie jest zmiana.

Dalej: wydłużenie okresu uczestnictwa w centrach integracji o 6 miesięcy, do 24 miesięcy. Obecnie to jest 18 miesięcy. Taką główną przesłanką było to, że do centrów trafiają osoby, które wymagają więcej czasu w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, stąd też te zmiany.

Dalej: przyznanie dodatkowych dni wolnych od zajęć. To będzie łącznie 12 dni, teraz to jest 6 dni. W zależności od sytuacji uczestników centrów... Niektórzy z różnych względów nie byli w stanie w ciągu 6 dni różnych potrzebnych czynności dokonać.

Dalej: wydłużenie okresu niezdolności do pracy na skutek choroby do 21 dni; podniesienie górnego limitu premii motywacyjnej wypłacanej ze środków własnych do wysokości 100% świadczenia integracyjnego – obecnie to jest 50%; umożliwienie osobom mającym prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez kluby integracji społecznej.

Jeśli chodzi o ułatwienia dotyczące funkcjonowania CIS-ów i KIS-ów, to, jak myślę, bardzo ważną zmianą jest rezygnacja z przesłanki ubóstwa przy kierowaniu przez ośrodek pomocy społecznej do uczestnictwa w CIS. W wielu przypadkach było tak, że jeśli była stwierdzona przesłanka ubóstwa, to taka osoba nie mogła z tego korzystać. W tej chwili ta przesłanka znika. Kolejna rzecz to umożliwienie zakładania CIS-ów i KIS-ów przez spółdzielnie socjalne. Do osób prawnych, które były do tej pory, dołożyliśmy osoby fizyczne, także spółdzielnie socjalne osób fizycznych będą mogły to robić. Możliwe będzie otrzymanie od marszałka województwa dotacji na wyposażenie CIS-ów w przypadku rozbudowy czy tworzenia warsztatów w innej gminie. Obecnie była taka możliwość na pierwsze

wyposażenie, teraz to rozszerzamy, dajemy dodatkowe możliwości działania w przypadku marszałka. I umożliwienie klubom podobnych działań ze strony marszałka...

I dodatkowe zmiany: przyznanie wojewodzie uprawnień nadzorczych nad działalnością CIS wraz z przyznaniem odpowiednich instrumentów nadzorczych takich jak wezwanie do złożenia stosownych wyjaśnień oraz wezwanie do zaniechania lub usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Jeśli chodzi o wpływ na pracodawców, to w ramach zatrudnienia wspieranego przy skierowaniu do pracy nastąpi skrócenie okresu zatrudnienia uczestnika lub absolwenta CIS-u lub KIS-u do 6 miesięcy, z refundacją części wynagrodzenia do wysokości 100% zasiłku dla bezrobotnych, wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne. Obecnie ten okres, w którym pracodawca był zobowiązany... wynosił 12 miesięcy. To powodowało, że było mniejsze zainteresowanie ze strony pracodawców. Skracając ten okres, liczymy na to, że będzie większe zainteresowanie.

I korzystne zmiany dla Rady Zatrudnienia Socjalnego, o której wspominałem. Chodzi o pewne zmiany, których dokonaliśmy, jeśli chodzi o zwolnienia od pracy czy o kwestie związane z funkcjonowaniem Rady Zatrudnienia Socjalnego.

Kolejna rzecz to wprowadzenie nowych możliwości dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego co do tworzenia resortowych programów na rzecz rozwoju CIS-ów i KIS-ów. To też, myślę, ważna przesłanka, która umożliwi nam podejmowanie różnych działań.

To są zmiany, które dotyczą ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

W trakcie pracy w Sejmie poprawkami poselskimi zostały wprowadzone zmiany dotyczące ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, w zakresie podniesienia kwoty miesięcznego progu uprawniającego do świadczenia uzupełniającego i waloryzowania jej na tych zasadach co emerytury i renty. Bez tego przepisu byłoby tak, że... W tej chwili w ustawie mamy zapisaną kwotę. Przy podniesieniu kwoty najniższej emerytury ta kwota 500 zł byłaby niższa... Stąd wprowadzamy mechanizm waloryzacyjny. Nie przynosi to zmiany skutków finansowych, a powoduje, że każda osoba, która może skorzystać ze świadczenia uzupełniającego w kwocie 500 zł, te 500 zł otrzyma. I taka zmiana jest w tej ustawie.

Oczywiście to będzie też związane z kwestią waloryzacji, tak jak jest w tej chwili w systemie emerytalno-rentowym.

I 2 zmiany dotyczące ustawy covidowej, dotyczące Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Chodzi o umożliwienie korzystania ze środków funduszu covidowego przy zwrocie środków, które przeznaczamy na walkę z COVID, na wsparcie przedsiębiorców.

I 1 zmiana dotycząca Polskiego Bonu Turystycznego. Wydłużyliśmy funkcjonowanie do końca grudnia 2022 r... Nie było przepisu, który zobowiązywał ZUS do przekazywania do Polskiej Organizacji Turystycznej danych zgromadzonych w systemie teleinformatycznym. To znaczy obowiązywało to tylko do czerwca, stąd też ta zmiana, wydłużenie tego terminu, tak żeby można było realizować ustawę o Polskim Bonie Turystycznym.

Jeśli chodzi o kwestie związane z kosztami ustawy, to szacujemy, że wydatki związane z podwyższeniem świadczenia integracyjnego do 120% to jest kwota ok. 100 milionów zł. Jeśli chodzi o dochody, które możemy uzyskać przy zatrudnianiu tych osób, to będą one na poziomie 55 milionów zł. Wydłużenie okresu uczestnictwa... Przepraszam, podwyższenie wysokości świadczeń integracyjnych do 120% to będzie koszt 35 milionów zł, a wydłużenie uczestnictwa w CIS o 6 miesięcy to jest kwota 102 milionów zł. Szacujemy, po odliczeniu tych dochodów, że łączny koszt średnioroczny to będzie łącznie 81 milionów zł.

Jeżeli będą jakieś dodatkowe pytania, to oczywiście odpowiemy. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.
Panią mecenas poproszę o uwagi Biura Legislacyjnego.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL**

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.
Ze strony Biura Legislacyjnego jest 1 uwaga ogólna, dotycząca trybu postępowania ustawodawczego na etapie prac sejmowych.

Otóż w sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w następstwie przyjęcia poprawek dokonano rozszerzenia zakresu pierwotnego projektu ustawy. To są zmiany, o których pan minister przed chwilą wspomniał, dotyczące wprowadzenia modyfikacji w ustawie o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, w specustawie covidowej i w ustawie o Polskim Bonie Turystycznym. To są przepisy art. 3, 4 i 5 nowelizacji, a także art. 13 nowelizacji, który jest przepisem przejściowym dotyczącym zmian w ustawie o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W odniesieniu do tych przepisów jest wątpliwość, czy one zostały wprowadzone do ustawy zgodnie z konstytucyjnym trybem dotyczącym procedury trzech czytań oraz inicjatywy ustawodawczej. Naszym zdaniem te zmiany powinny być przedmiotem osobnej inicjatywy ustawodawczej.

Niezależnie od tej uwagi chciałabym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na art. 13 ust. 2 nowelizacji, który jest związany z ustawą o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Ten przepis nakłada na prezesa ZUS obowiązek ogłoszenia w 2022 r. kwoty uprawniającej do uzyskania świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji niezwłocznie po ogłoszeniu niniejszej ustawy. Chciałabym zwrócić uwagę, że ta niezwłoczność będzie mogła nastąpić dopiero po 14 dniach, czyli po upływie standardowego okresu *vacatio legis*, a to wynika z przepisu o wejściu ustawy w życie. Zarówno art. 3, dotyczący zmian w ustawie o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, jak i przepis przejściowy art. 13 wejdą w życie właśnie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy. Dziękuję.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa chciałby...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę?

(Głos z sali: Pan senator Majer się zgłasza.)

Pan senator Majer. Bardzo proszę, Panie Senatorze.

**SENATOR
RYSZARD MAJER**

Dzień dobry, Pani Przewodnicząca.

Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Mam nadzieję, że mnie dobrze słyhać. Gdyby nie było, to bardzo proszę o sygnał...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Tak, słyhać pana senatora.)

Droży Państwo, ustawa o zatrudnieniu socjalnym jest bardzo ważnym instrumentem w kształtowaniu relacji, szczególnie w odniesieniu do osób objętych w sposób szczególny deprawacją społeczną...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Panie Senatorze, najmocniej przepraszam, niknie nam głos. Gdyby pan senator może wyłączył kamerę, to byłoby...)

Okej. Dobrze. Już...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Dziękuję pięknie.)

Zatrzymuję wideo... Mnie już nie widać, ale może będzie mnie lepiej słyhać.

Ta ustawa o zatrudnieniu socjalnym jest takim pomostem między systemem gospodarczym a systemem polityki społecznej, który ułatwia wejście na rynek pracy osobom, które z różnych przyczyn, z powodu różnych sytuacji życiowych, na niego wejść nie mogą. Stąd też ta nowelizacja, którą w tej chwili przedłożyło Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, zasługuje, w moim przekonaniu, w całości na nasze poparcie, mimo tych uwag, które pani legislator złożyła, pewnie bardzo cennych z uwagi na tok postępowania prawnego. Niemniej wydaje się, że one komponują się w całości, w kształcie tej ustawy... Pragnę tutaj zwrócić w szczególności sposób uwagę na to, o czym często słyzałem w centrach integracji społecznej, tj. na wydłużenie tego okresu świadczenia. To jest bardzo dobre rozwiązanie, ponieważ w tej chwili, kiedy poziom bezrobocia jest już nieco niższy, niż był w latach poprzednich, w centrach integracji społecznej, w klubach integracji, generalnie w obszarze ekonomii społecznej, pozostają takie osoby, które mają naprawdę bardzo duże problemy, żeby włączyć się w rynek pracy. Stąd też wydłużenie tego okresu pozwoli tak naprawdę 2 stronom – zarówno organizatorowi tego świadczenia, jak i świadczeniobiorcy, bo to bardziej są świadczeniobiorcy niż pracownicy, w tej terminologii – przygotować się do wyjścia

z systemu pomocy społecznej i wejścia na rynek pracy.

Bardzo dziękuję za przygotowanie tej nowelizacji, która, wydaje się, kompleksowo konsumuje te wszystkie postulaty, które płynęły ze strony podmiotów ekonomii społecznej na przestrzeni ostatniego czasu. I rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie tej ustawy bez poprawek. Bardzo dziękuję.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Dziękuję bardzo.

Nie ma więcej głosów w dyskusji... Ja zabiorę głos. Podzielałam opinię pana senatora Majera co do zasadności, potrzeb i dobrych kierunków zmian, które są wprowadzane. Mam na myśli i wydłużenie tego czasu, w którym świadczenie może być udzielane, i zwiększenie kwoty, którą się pobiera w ramach pracy. Także to, że tak powiem, wyjście poza jedną gminę wydaje się bardzo potrzebne i słuszne, takie niezamykanie się. Ale jedna rzecz budzi moje wątpliwości. Chciałabym zapytać, czym podyktowane jest włączenie wojewody do... Kto do tej pory odpowiadał za merytoryczny nadzór nad działalnością CIS-ów i KIS-ów? Z jakich powodów... Chodzi o uzasadnienie wprowadzenia tego nadzoru merytorycznego wojewody. Z czego wypływa ta zmiana? Bardzo proszę o wyjaśnienie tego.

Pan minister?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Tak, jeżeli mogę.)

Bardzo proszę.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED**

Ten wątek dotyczący nadzoru pojawił się też w debacie sejmowej. My poprzez ten przepis ułatwiamy funkcjonowanie CIS-om i KIS-om. Zgodnie z obecną ustawą status centrum nadaje wojewoda właściwy ze względu na miejsce funkcjonowania centrum w drodze decyzji administracyjnej na podstawie wniosku, który jest składany. I status centrum nadaje się na okres

5 lat. Dzisiaj chcemy wprowadzić przepis, zgodnie z którym w czasie funkcjonowania centrum wojewoda będzie mógł dokonać sprawdzenia... Jeżeli się okaże, że dzieje się coś niewłaściwego, to wojewoda wezwie centrum do naprawienia takiej sytuacji. Nie będzie od razu musiał podejmować decyzji o tym, że jednostka zostaje pozbawiona statusu centrum integracji społecznej. Tak że idziemy w kierunku takim, żeby na etapie funkcjonowania można było dokonać pewnego sprawdzenia czy pewnej korekty. Najczęściej jest tak, że co 5 lat się te decyzje się ponawia, ale były przypadki... I to zgłaszała nam m.in. Rada Zatrudnienia Socjalnego, że w tym zakresie na etapie wcześniejszym wojewoda mógł zażądać od centrum sprawozdania czy innych materiałów, tak by rozwiązać problem, jaki się pojawił.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Dziękuję bardzo.

Powiem szczerze, że w dalszym ciągu mam wątpliwości. Rozumiem, że centrum powołuje wojewoda, na wniosek. A skoro powołuje, to także system odwoływania czy też cofania tego pozwolenia jest wpisany w ten system. Tak? A teraz chodzi o to, Panie Ministrze, że... Że co, że wojewoda może po skontrolowaniu takiego CIS-u czy KIS-u powiedzieć: poprawcie to, to i to, żebyście mogli działać i żebym wam nie cofnął tego pozwolenia czy tej koncesji... Przepraszam, to oczywiście niewłaściwe słowo. Ale to o to chodzi, tak? Gdybyście państwo dwa słowa więcej... Samorząd w tej kwestii niewiele miał do powiedzenia, jak rozumiem, wcześniej. Czyli zmieniamy kompetencje samorządu...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Jeszcze pani dyrektor dopowie.)

Bardzo proszę.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU
EKONOMII SPOŁECZNEJ I SOLIDARNEJ
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
ANDŻELIKA WARDEGA**

Bardzo dziękuję.

Przy wnioskowaniu o status i przyznawaniu statusu centrum integracji społecznej potrzebna jest opinia starosty. Nie zmieniamy tego przepisu,

absolutnie tego nie ruszamy. A te uprawnienia, które chcemy przyznać wojewodzie, uprawnienia do weryfikowania tego, co się dzieje w centrum integracji społecznej w czasie posiadania tego statusu, podyktowane są również troską o uczestników, tak żeby zapewnić odpowiedni poziom funkcjonowania tam. Oczywiście od decyzji wojewody przysługuje odwołanie do ministra.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Jedno pytanie. Czy funkcje kontrolne odbieramy starostwu i przesuwamy wyżej, czy też po prostu nadajemy możliwość kontrolowania, której do tej pory nie było?

**DYREKTOR DEPARTAMENTU
EKONOMII SPOŁECZNEJ I SOLIDARNEJ
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
ANDŻELIKA WARDEGA**

Nie odbieramy niczego staroście, dajemy dodatkowe uprawnienia wojewodzie. One nie są kontrolne, tylko to są uprawnienia związane z występowaniem o wyjaśnienie, z dodatkową weryfikacją. To nawet nie jest uprawnienie do kontroli.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

I jeszcze jedno dodatkowe pytanie. Kto dzisiaj miał takie uprawnienia?

**NACZELNIK WYDZIAŁU
DO SPRAW PRAWNYCH I LEGISLACJI
W DEPARTAMENCIE EKONOMII
SPOŁECZNEJ I SOLIDARNEJ
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
ANETA STACHOWICZ**

Obecnie nikt nie miał takich uprawnień. Wojewoda potrzebuje instrumentu, żeby wezwać CIS do złożenia stosownych wyjaśnień.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Rozumiem. Dziękuję bardzo.

W uwagach, które prezentowała pani mecenas z Biura Legislacyjnego, były uwagi dotyczące nie do końca zgodnego, wedle pani legislator, sposobu wprowadzania dodatkowych zmian, które niekoniecznie dotyczą tej głównej ustawy. W jakimś sensie są one z nią związane, bo poprawiają sytuację osób niesamodzielnych, dotyczą aktywizacji tych osób. Ja zwracam uwagę, Panie Ministrze, kolejny raz... Nie będę się dzisiaj upierać przy purystycznym traktowaniu procesu legislacyjnego, o co zapewne będę miała do siebie pretensje. Ja rozumiem to tak. Ustawa covidowa zmieniana jest tutaj z racji tego, że wydłuża się terminy i poprawia sytuację osób, którym chcemy pomagać. Nie umieliśmy przewidzieć, jak długo COVID potrwa i jak długo będziemy żyć w takim stanie. No, przy tym przedłożeniu jestem to w stanie zrozumieć. Podobnie jest z pozostałymi zmianami wprowadzonymi w tej ustawie. Tak więc nie będę zastrzegać innego sposobu procedowania.

Czy są inne wnioski niż wniosek pana senatora Majera o przyjęcie ustawy bez poprawek? Nie ma.

Zatem poddaję ten wniosek pod głosowanie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

I zdalni...

Zamykam głosowanie. Proszę o podanie zbiorczej liczby głosów.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Mamy jakieś kłopoty?

(Głos z sali: 1 senator nie głosuje...)

No, trudno. Zamykam głosowanie. Mamy wyniki?

(Głos z sali: Już, momencik...)

Dobrze.

4 głosy za, 4 senatorów się wstrzymało.

Wniosek pana senatora Majera uzyskał wymaganą większość.

I teraz drugi punkt porządku obrad...

(Głos z sali: Jeszcze sprawozdawca.)

Czy pan senator Majer zgodzi się być sprawozdawcą tej ustawy?

**SENATOR
RYSZARD MAJER**

Pani Przewodnicząca, nigdy nie odmawiam, ale tym razem jestem w trybie zdalnym, gdyż mam wizytę szpitalną zaplanowaną. Tak że gdybym mógł zaproponować panią senator Gawędę do poprowadzenia tej ustawy...

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję.

Czy pani senator Gawęda wyraża zgodę? Czy są inne kandydatury?

Będziemy wdzięczni pani senator za sprawozdawanie z posiedzenia.

(Senator Ryszard Majer: Bardzo dziękuję.)

Dziękuję ślicznie, Panie Senatorze.

I drugi punkt porządku obrad.

Mam prośbę do pana ministra Szweda. Zaraz oddam głos panu senatorowi Markowi Plurze, który jest przewodniczącym Parlamentarnego Zespołu ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Gdyby pan minister zechciał chwileczkę nam jeszcze poświęcić... Rzecz jest dość krótka, ale już teraz warto w ministerstwie wziąć ją ewentualnie pod uwagę.

Oddaję głos panu senatorowi Markowi Plurze.

Panie Senatorze, proszę bardzo.

**SENATOR
MAREK PLURA**

Bardzo dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Szanowne Panie Senator! Szanowni Panowie Senatorowie! Drogie Panie Ministrze! Drodzy Państwo!

Jako przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Osób z Niepełnosprawnościami od kilku miesięcy otrzymuję alarmujące informacje od rodziców dzieci, a właściwie uczniów z niepełnosprawnościami, którzy realizują własnym sumptem dowóz swoich dzieci do szkół w ramach realizacji obowiązku szkolnego. Może tylko pół zdania przypomnienia, że taki obowiązek spoczywa na gminach, w których ci uczniowie zamieszkują. Gminy mogą go realizować na 2 sposoby: albo zorganizować odpowiedni, specjalistyczny transport, albo uzgodnić z rodzicem, że tego typu przewóz będzie organizowany samodzielnie przez rodzica – wtedy następuje zwrot kosztów dojazdu, dowozu ucznia do szkoły i powrotu do domu, obliczany według specyficznego algorytmu ujętego w prawie oświatowym, konkretnie w art. 39a pkt 2. Artykuł ten zawiera specjalny wzór, w którym bardzo ważną zmienną, bardzo ważnym elementem rzutującym na kwotę tej refundacji jest tzw. średni roczny koszt

paliwa. Cena paliwa jest wyznaczana na dany rok szkolny przez radę gminy na podstawie uznanych przez radę obserwacji. Na ogół określenie tej ceny paliwa następuje w okresie wakacyjnym poprzedzającym rok szkolny. Niestety w ostatnich miesiącach ta zmienna jest wysoce nieadekwatna do tego, z czym spotykają się rodzice w czasie zakupu paliwa na rynku. Ja bardzo się cieszę z każdej inicjatywy, również z inicjatyw rządowych, które zmniejszają wzrost ceny paliw, ale jednak musimy zauważyć, bez trudu niestety, że te ceny rosną bardzo znacząco, do tego stopnia, że rodzice bardzo często są na granicy, powiedziałbym, finansowej wytrzymałości co do ponoszenia kosztów dowozu. Niektórzy są w takiej sytuacji, w której być może, jeśli szybko nic się nie zmieni, będą musieli podjąć decyzję o zaniechaniu tego dowozu. Bardzo trudno, zwłaszcza w niektórych rejonach kraju, byłoby taki dowóz specjalistyczny w miejsce dowozu rodzicielskiego zorganizować z dnia na dzień czy wręcz z tygodnia na tydzień. W związku z tym wśród rodziców pojawił się postulat, inicjatywa, by zmienić nieco zasady tego algorytmu, na podstawie którego otrzymują oni refundację.

Zwracam się z tym do komisji rodziny – i bardzo dziękuję za dołączenie tego punktu obrad do porządku dzisiejszego posiedzenia – ponieważ zapisy, o których mówię, odnoszą się wprost do prawa oświatowego, ale dotyczą one materii typowo społecznej, tj. wydatków rodziny, w której znajduje się uczeń z niepełnosprawnościami. Propozycja, którą usłyszałem od rodziców, wydaje mi się godna rozważy, godna dalszych prac legislacyjnych. To mogłoby polegać na tym, aby tę średnioroczną cenę paliwa, wyznaczaną w bardzo różny sposób przez poszczególne gminy, zastąpić kwotą tzw. ryczałtu za 1 km. Chodzi o użycie samochodu osobistego w celach służbowych. Tę kwotę, wysokość stawki za 1 km wyznacza każdego roku po przyjęciu budżetu państwa minister właściwy do spraw infrastruktury. Inaczej: byłaby to kwota, którą np. wykorzystuje wójt danej gminy wtedy, kiedy w ramach delegacji służbowej wyjeżdża gdzieś swoim samochodem, czy ewentualnie naczelnik wydziału edukacji.

W konsultacjach z grupami rodziców to rozwiązanie znalazło aprobatę i uznanie. Byłoby to rzeczywistym wsparciem dla tych rodziców, a jednocześnie pomocą w przewidywaniu wydatków zarówno po ich stronie, jak też po

stronie gmin. Odpowiednią propozycję zmiany legislacyjnej, którą być może w dalszych pracach komisja przyjęłaby za właściwą, złożyłem drogą mailową na ręce pani przewodniczącej, pani senator Magdaleny Kochan. A w drugim załączniku do tej samej korespondencji przekazałem wartość do podjęcia tych prac w takim właśnie kierunku, aby zastąpić roczną cenę paliwa wyznaczoną przez radę gminy tą zmienną, którą określa minister infrastruktury... Była to pozytywna opinia pani wiceminister do spraw edukacji, pani poseł Magdaleny... przepraszam, Marzeny Machałek. Również w rozmowach z panem ministrem Czarnkiem tego typu aprobatę usłyszałem. Mówię o tym tylko dlatego, żeby przekazać troszkę szerszy kontekst sytuacji, o której teraz dyskutujemy. Dziękuję.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję panu senatorowi.

Mówiąc krótko, cena, którą dzisiaj za litr paliwa wyznacza rada gminy, byłaby zastąpiona ceną paliwa, którą ogłasza corocznie minister infrastruktury.

Koszty tego rodzaju zmian, zmian kwot na wyższe, urealnijające koszty dowożenia własnych dzieci do szkół czy odwiedzania ich w szkołach, co nie jest bez znaczenia, bo często jest tak, że dziecko przebywa w ośrodku, do którego dojeżdżają rodzice na swój koszt... Gmina w ramach tego, że dziecko ma prawo do wychowywania przez własnych rodziców, w takiej sytuacji... A np. Laski są często odległe od wielu miejscowości, z których te dzieci pochodzą.

Mówiąc krótko, proszę państwa, taka inicjatywa, którą prezentuje zespół parlamentarny złożony i z senatorów, i z posłów, po konsultacji z rodzicami, po słownej jak na razie aprobacie ministrów odpowiedzialnych za edukację w Polsce, byłaby przedmiotem naszych obrad na następnym posiedzeniu. Myślę, że to jest problem na tyle ważny, że byłoby dobrze, gdyby nasza komisja podjęła tego rodzaju inicjatywę. Oczywiście nad projektem ustawy popracowalibyśmy przed kolejnym posiedzeniem Senatu.

Czy jest zgoda na podjęcie tak kierunkowo brzmiącej inicjatywy?

Kto z państwa jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

I zdalni...

Zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników.

7 głosów za, jednogłośnie podjęliśmy tę inicjatywę ustawodawczą.

Bardzo, bardzo dziękuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zatrzymując pana... Tak?

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL**

Pani Przewodnicząca, przepraszam, ale...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Proszę mówić.)

...chciałabym sprostować. Państwo nie podejmowaliście decyzji o podjęciu inicjatywy ustawodawczej, ponieważ tekst tej inicjatywy nie jest znany. Tak więc nie można było podjąć takiej decyzji. Chodzi o decyzję o rozpoczęciu prac nad podjęciem tej inicjatywy ustawodawczej.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję. Zrobiliśmy to, o czym mówiła pani mecenas, a nie ja.

(Wesołość na sali)

I jeszcze tylko słówko od pana ministra, któremu dziękuję za obecność, krótka recenzja, która oczywiście nie jest wiążąca i nie jest stanowiskiem rządu, ale byłaby dla nas istotna.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
STANISŁAW SZWED**

Jest też z nami, zdalnie, pani dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych i słyszała tę dyskusję. Myślę, że jeżeli już będzie tekst tej inicjatywy, to, tak jak mówi pani legislator, pochylimy się nad tym. Jak mówił pan senator Plura, na spotkaniu zespołu to już było omawiane... W to oczywiście trzeba włączyć samorząd. Jak rozumiem, teraz te koszty są refundowane samorządowi. Twzeba będzie, tak myślę, no, nie wiem, jak to...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Nie, Panie Ministrze. Dowożenie dzieci jest zadaniem własnym gminy.)

Tak? Okej. No to tym bardziej samorząd się będzie, że tak powiem, burzył, bo musimy mu określić stawkę i on będzie musiał ją pokryć, tak że...

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN

Ja myślę, że będzie to przedmiotem obrad połączonych komisji samorządu terytorialnego...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Tak, na pewno.)

...i naszej.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Tak jak mówię, samorząd będzie dość mocno oponował, jak znam życie.)

Zobaczmy. Wierzę w samorządowców i w to, że są po to, żeby spełniać potrzeby czy też zapewniać jak najlepszą obsługę potrzeb swoich mieszkańców.

Bardzo dziękuję za...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed: Dziękuję.)

...obecność pana ministra, za obecność państwa.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 40)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy